

ПОЛТАВСЬКИЙ ДЕРЖАВНИЙ АГРАРНИЙ УНІВЕРСИТЕТ

Матеріали

**54-ї науково-методичної конференції
викладачів і аспірантів**

**«ВИЩА ОСВІТА В КОНТЕКСТІ ГЛОБАЛЬНИХ
ВИКЛИКІВ»**

**22-23 лютого 2023 року
м. Полтава**

УДК 378(082)

B55

Редакційна колегія:

Дорошенко Андрій, начальник навчального відділу, к.е.н., доцент

Колесніченко Ірина, методист II категорії навчального відділу

Бурлака Олена, методист навчального відділу

Браславець Тетяна, керівник виробничої практики навчального відділу

Ком'ютерний набір – автори тез

Відповідальність за правильність наведених статистичних даних, фактів та посилань на інформаційні джерела несуть автори тез

Матеріали 54-ї науково-методичної конференції викладачів і аспірантів «Вища освіта в контексті глобальних викликів». м. Полтава: ПДАУ, 2023. – 202 с.

ЗМІСТ

НАВЧАЛЬНО-НАУКОВИЙ ІНСТИТУТ АГРОТЕХНОЛОГІЙ, СЕЛЕКЦІЇ ТА ЕКОЛОГІЇ	8
Аграрна освіта в умовах воєнного стану <i>Маренич Микола, Баган Алла, Шакалій Світлана</i>	8
Алгоритми прийняття рішень в агрономічній практиці <i>Біленко Оксана, Гордєєва Олена, Вороніна Віра</i>	10
Використання цифрових технологій під час дистанційного навчання у закладах вищої освіти <i>Благодарь Катерина</i>	11
Глобалізація вищої освіти: виклики та можливості <i>Коваленко Нінель</i>	13
Застосування інноваційних методів у навчальному процесі <i>Писаренко Павло, Самойлік Марина, Диченко Оксана</i>	15
Застосування особистісно зорієнтованої технології у процесі підготовки майбутніх фахівців спеціальності геодезія та землеустрій <i>Онїпко Валентина, Шевчук Сергій, Чувпило Вадим</i>	17
Значення оцінювання залишкових знань здобувачів вищої освіти спеціальності 201 Агрономія в умовах дистанційного навчання <i>Юрченко Світлана</i>	19
Інноваційні технології навчання в екологічній освіті <i>Писаренко Віктор, Піщаленко Марина</i>	21
Інтеграція викликів сьогодення у сфері охорони навколишнього середовища до системи вищої освіти <i>Тараненко Анна</i>	23
Науково-виробничий центр селекції та насінництва польових культур - головна складова освітнього процесу кафедри селекції, насінництва і генетики <i>Тищенко Володимир, Дубенець Микола</i>	24
Освітня гейміфікація як засіб підвищення ефективності навчання <i>Тристан Дар'я</i>	26
Особливості виховної роботи на кафедрі рослинництва у режимі on-line <i>Гангур Володимир, Антонець Марина, Антонець Олександр</i>	28
Особливості навчального процесу у ЗВО під час воєнного стану <i>Ляшенко Віктор, Бараболя Ольга, Короткова Ірина</i>	30
Особливості надання освітніх послуг в умовах воєнного стану <i>Шокало Наталія, Четверик Оксана</i>	32
Особливості організації навчального процесу у сучасних умовах під час викладання дисциплін на кафедрі рослинництва <i>Гангур Володимир, Філоненко Сергій</i>	34
Особливості формування соціальних навичок у здобувачів вищої освіти спеціальності 201 Агрономія упродовж навчання <i>Ласло Оксана, Олєпїр Роман, Тараненко Сергій</i>	36
Особливості формування готовності майбутніх фахівців галузі Аграрні науки та продовольство до фітосанітарного моніторингу <i>Нечипоренко Наталія, Онїпко Валентина, Поспелова Ганна</i>	38
Переваги та ризики освітньої глобалізації <i>Ромашко Таміла</i>	40
Перспективи та особливості навчання за дуальною формою здобуття вищої освіти <i>Рибальченко Анна, Криворучко Людмила</i>	43
Формування мотивації навчально-пізнавальної діяльності здобувачів аграрних спеціальностей засобами історіографії <i>Поспелов Сергій, Міщенко Олег, Калашнік Оксана</i>	45

НАВЧАЛЬНО-НАУКОВИЙ ІНСТИТУТ ЕКОНОМІКИ, УПРАВЛІННЯ, ПРАВА ТА ІНФОРМАЦІЙНИХ ТЕХНОЛОГІЙ	48
Аналіз засобів розробки навчальних тестів спеціальностей 051 Економіка та 292 Міжнародні економічні відносини для їх імпорту на платформу дистанційного навчання Moodle <i>Макаренко Петро, Поночовна Олена</i>	48
Асертивність як інструмент ефективної комунікації учасників освітнього процесу <i>Чернікова Наталія, Баган Надія, Вовк Микола</i>	50
Вища освіта в Україні: вектори розвитку в умовах війни <i>Протас Надія, Флегантов Леонід, Слюсар Вадим, Калініченко Антоніна, Івко Сергій, Сазонова Наталія</i>	53
Впровадження елементів дуального навчання у підготовку здобувачів вищої освіти <i>Браславець Тетяна, Колесніченко Ірина, Пастрома Людмила, Москаленко Лілія</i>	58
Дистанційна освіта: проблеми та перспективи <i>Сазонова Тетяна, Вороніна Вікторія, Вараксіна Олена</i>	60
Забезпечення академічної доброчесності при атестації здобувачів вищої освіти <i>Мирна Ольга, Першін Юрій</i>	62
Забезпечення доброчесності дистанційного навчання за освітніми програмами спеціальності 281 Публічне управління та адміністрування <i>Сердюк Ольга, Канівець Дмитро, Корнійчук Артур</i>	64
Застосування синергетичного підходу як теоретичного підґрунтя для аналізу освітніх систем <i>Дорофєєв Олександр, Дубинка Олег</i>	66
Компетентнісний підхід в системі розвитку освітніх програм та підвищенні якості освітніх послуг <i>Миколенко Інна</i>	68
Коучинговий підхід як ефективний інструмент навчального процесу <i>Даниленко Вікторія</i>	70
Методичні підходи до формування універсальних компетенцій студентів у процесі вивчення курсу «Підприємництво» <i>Мороз Світлана, Калашник Олена</i>	72
Методика створення стартапів як імпакт-проектів із відновлення України <i>Таран Лала Олена, Дем'яненко Наталія, Світлична Алла</i>	74
Методи формування індивідуальної траєкторії навчання при вивченні дисциплін із вебтехнологій <i>Копішинська Олена, Уткін Юрій, Слюсарь Ігор, Рябий Мирослав</i>	76
Основи проектної технології у розрізі компетентнісного підходу до навчання <i>Дивнич Ольга, Чернова Ольга</i>	77
Особливості використання інноваційних методик навчання у підготовці здобувачів вищої освіти у сфері права в умовах глобалізації <i>Гладкий Сергій, Купченя Лідія, Стрілець Богдан</i>	80
Особливості застосування змішаної форми навчання в освітньому процесі закладів вищої освіти за умов дії воєнного стану <i>Воронько-Невіднича Тетяна, Іщейкін Тимур, Помаз Олександр</i>	81
Особливості підготовки кваліфікованих кадрів для органів місцевого самоврядування <i>Галич Олександр, Медвідь Вікторія</i>	83
Особливості синхронного та асинхронного дистанційного навчання <i>Олійник Аліна</i>	85
Перебудова вищої освіти України в контексті воєнних загроз <i>Лозинська Тамара, Роменська Таїсія</i>	87

Переваги та недоліки дистанційного навчання у закладах вищої освіти <i>Волкова Неля, Писаренко Світлана, Михайлова Олена</i>	89
Підвищення ефективності реклами ЗВО у соціальних мережах в умовах глобальних викликів <i>Боровик Тетяна, Майборода Олена, Христенко Кирило</i>	91
Професійний розвиток викладача в контексті сучасних викликів <i>Вакуленко Юлія, Петренко Максим, Дегтярьова Лариса, Бондаренко Марина</i>	93
Рекомендації щодо визначення складу і параметрів джерел резервного живлення мережевого обладнання для доступу до мережі Інтернет <i>Поночовний Юрій, Одаруценко Олег, Протас Надія, Дегтярьова Лариса, Одаруценко Олена</i>	95
Розвиток бренду закладів вищої освіти у соціальних мережах в контексті глобальних викликів <i>Писаренко Володимир, Терещенко Іван, Комар Вадим</i>	97
Соціальний інтелект як основа для формування інших soft-skills <i>Лядський Ігор</i>	99
Didactic project as a form of planning a lesson in management disciplines <i>Mykola Zos-Kior, Dmytro Diachkov, Iryna Potariuk</i>	100
ІНЖЕНЕРНО-ТЕХНОЛОГІЧНИЙ ФАКУЛЬТЕТ	
Виклики сьогодення у вищій освіті <i>Костенко Олена, Опара Надія, Дрожжана Ольга</i>	103
Використанням Moodle та Google Meet для проведення поточного та підсумкового контролю з фізико-математичних дисциплін <i>Антонець Анатолій, Овсієнко Юлія, Рижкова Тетяна</i>	105
Вища освіта в контексті сучасних глобальних процесів <i>Опара Надія</i>	107
Глобалізація вищої освіти – основні тенденції <i>Дрожжана Ольга</i>	110
Глобалізація вищої освіти – переваги і недоліки <i>Шпилька Микола</i>	112
Особливості вивчення автоматизованих систем проектування з використанням дистанційних технологій <i>Яхін Сергій</i>	114
Особливості реалізації проєктної технології навчання у фаховій підготовці магістрів професійної освіти <i>Горбенко Олександр, Келемеш Антон, Япринець Тетяна</i>	116
Організація освітнього процесу в коледжі в умовах воєнного стану в Україні <i>Сайчук Олександр, Боровик Олена</i>	118
Формування проєктно-дослідницьких умінь студентів закладів професійної освіти засобами навчально-методичного забезпечення <i>Антонець Анатолій, Ковальчук Станіслав, Прілепо Наталія</i>	120
Цифрові інструменти як форма активізації пізнавальної діяльності здобувачів технічного профілю <i>Левченко Юлія, Басова Юлія</i>	122
Чому дистанційне навчання залишиться з нами <i>Прілепо Наталія</i>	124
3D-моделювання та технології 3D-друку як інструменти створення лабораторного устаткування <i>Іванов Олег</i>	126

ФАКУЛЬТЕТ ВЕТЕРИНАРНОЇ МЕДИЦИНИ	129
Аспекти дистанційного навчання на платформі Moodle з дисципліни «Внутрішні хвороби тварин» в умовах сьогодення <i>Супруненко Костянтин, Каришева Людмила</i>	129
Викладання дисципліни «Паразитологія та інвазійні хвороби тварин» в контексті глобальних викликів <i>Корчан Леонід, Корчан Микола</i>	131
Виклики сучасності при підготовці здобувачів вищої освіти <i>Щербакова Наталія, Передера Сергій, Передера Жанна</i>	132
Вимоги до викладання дисциплін на кафедрі інфекційної патології, гігієни, санітарії та біобезпеки в умовах російсько-української війни <i>Передера Олена</i>	134
Вища освіта у сучасних умовах глобальної конкуренції <i>Кравченко Сергій, Бурда Тетяна, Шелудько Анастасія</i>	136
Впровадження інноваційних підходів до організації творчої навчально-пізнавальної діяльності підготовки докторів філософії за спеціальністю 211 Ветеринарна медицина <i>Євстаф'єва Валентина, Мельничук Віталій, Долгін Олександр</i>	138
Застосування інноваційних технологій у викладанні дисциплін «Анатомія свійських тварин» і «Патологічна анатомія та розтин» <i>Омельченко Ганна, Авраменко Наталія</i>	139
Кадровий потенціал у контексті глобальних викликів <i>Михайлютенко Світлана</i>	141
Методика викладання фахових дисциплін у вищій школі <i>Коломак Ігор, Марченко Тетяна</i>	143
Методичне обґрунтування організації дистанційного навчання у вищій школі <i>Кручиненко Олег</i>	145
Наочність при викладанні дисципліни «Лікарські рослини» <i>Канівець Наталія, Каришева Людмила, Бурда Тетяна</i>	147
Нові глобальні виклики та їх вплив на розвиток вищої ветеринарної освіти в Україні <i>Панасова Тетяна</i>	149
Особливості організації навчального процесу з циклу хірургічних дисциплін у контексті глобальних викликів <i>Киричко Борис</i>	150
Проблеми плагіату в сучасній освіті <i>Звенігородська Таміла</i>	152
Оцінювання знань здобувачів вищої освіти на факультеті ветеринарної медицини під час російсько-української війни <i>Передера Роман</i>	153
Розвиток психосоціальних навичок здобувачів вищої освіти в умовах глобальних викликів <i>Киричко Олена, Дмитренко Надія, Титаренко Олена</i>	155
Співпраця із Малою академією наук України у розрізі формування початкових компетентностей лікаря ветеринарної медицини <i>Локес-Крупка Терезія</i>	157
ФАКУЛЬТЕТ ОБЛІКУ ТА ФІНАНСІВ	159
Адаптація закладів вищої освіти України до умов воєнного стану <i>Бурлака Олена, Гринь Валентина, Костоглод Андрій, Шевченко Тетяна</i>	159
Дистанційне навчання: переваги та недоліки <i>Тютюнник Світлана, Єрмолаєва Марина, Чип Людмила, Дугар Тетяна</i>	162
Забезпечення освітнього процесу в умовах дистанційного навчання <i>Краснікова Оксана, Дроботя Яна</i>	164

Забезпечення якості викладання в умовах змішаного навчання та з врахуванням сучасних викликів <i>Капаєва Людмила</i>	165
Інструменти Google як складові дистанційного навчання <i>Красота Олена</i>	167
Освітній процес в умовах сучасних викликів <i>Дорогань-Писаренко Людмила, Дорошенко Андрій, Єгорова Олена</i>	168
Основні етапи самоорганізації навчальної діяльності здобувачів вищої освіти <i>Токуєва Наталія</i>	170
Особливості викладання комп'ютерних дисциплін в умовах дистанційного навчання <i>Мокієнко Тетяна, Прийдак Тетяна, Сіренко Олена</i>	172
Особливості вивчення іноземних мов в контексті глобальних викликів <i>Воловик Лариса</i>	174
Парадигма університетської освіти в умовах воєнного стану <i>Ліпський Роман</i>	175
Психолого-педагогічні аспекти реалізації методики викладання облікових дисциплін в умовах невизначеності і загроз <i>Канцедал Наталія, Лега Ольга</i>	177
Удосконалення самостійної роботи онлайн-освіти в умовах воєнного стану <i>Рудич Алла, Тютюнник Юрій</i>	180
Теоретико-дидактичні засади мультимодального аналізу рекламного дискурсу <i>Антонюк Марина</i>	182
Філософські принципи організації вищої освіти в умовах глобалізаційних процесів <i>Шейко Сергій, Ільченко Алла</i>	184
ФАКУЛЬТЕТ ТЕХНОЛОГІЙ ВИРОБНИЦТВА ТА ПЕРЕРОБКИ ПРОДУКЦІЇ ТВАРИННИЦТВА	187
Використання методу «перевернутий клас» в сучасному освітньому процесі <i>Усенко Світлана, Шостя Анатолій</i>	187
Глобальні виклики у підготовці фахівців з харчових технологій <i>Будник Ніна, Кайнаш Алла</i>	189
Європейський досвід використання технології Edtech та перспективи її впровадження в освітньому процесі кафедри технологій виробництва продукції тваринництва <i>Ващенко Павло, Слинько Віктор, Березницький Віктор</i>	191
Застосування моделі STEM-освіти у вивченні моделювання та оптимізації харчових технологій <i>Дубова Галина, Сукманов Валерій</i>	193
Інноваційні методики навчання в підготовці здобувачів вищої освіти <i>Чижанська Наталія, Шаферівський Богдан, Карунна Тетяна</i>	195
Методичне забезпечення дисциплін кафедри технологій виробництва продукції тваринництва при дистанційній формі навчання <i>Поліщук Анатолій, Шостя Анатолій, Кравченко Оксана, Чухліб Євгеній</i>	197
Неформальна та інформальна освіта як складова у підготовці фахівців в галузі харчових технологій <i>Хмельницька Євгенія</i>	198
Особливості проведення лабораторних занять під час дистанційного навчання <i>Кузьменко Лариса</i>	200

ГЛОБАЛІЗАЦІЯ ВИЩОЇ ОСВІТИ – ПЕРЕВАГИ І НЕДОЛІКИ

Шпилька Микола, к.т.н., доцент

Глобалізація є процесом інтеграції людства в єдине ціле, характеризує нову епоху розвитку людства – епоху глобального світу.

Основним двигуном прогресу і найбільшою цінністю у світі визнаються знання, тому вища школа кожної держави, що прагне до поступального розвитку, повинна відповідати деяким загальним для всього світу вимогам, щоб відповідати тим умовам, які на освіту покладають і нова система економіки, і нова система міжнародного устрою. Всі ці вимоги втілилися в тих напрямках глобалізації, які зараз впливають на розвиток і існування вищої освіти в усьому світі, незважаючи на те, наскільки природні ці напрямки розвитку для кожної системи освіти.

Інтернаціоналізація, як один із напрямів розвитку вищої освіти, процес не новий, але при цьому його актуальність зовсім не втратила сенс, особливо в умовах сучасних вимог до виробництва знань та якості навчання.

Також невід'ємною складовою глобалізації є інтеграція. Цей процес за останні десять років значно торкнувся української системи вищої освіти. Інтеграція передбачає не просто співпрацю при обміні знаннями та студентською мобільністю, а про розвиток цих зв'язків на державному рівні, які в результаті ведуть до інтеграції основ національних систем освіти.

Пріоритетним напрямом інтеграції в останні роки вважається прийняття освітніх стандартів Європейського Союзу і входження до загальноєвропейського освітнього простору. Через входження до загальноєвропейського світового простору система вищої освіти України зазнає значних та серйозних змін не лише у структурі, а й у підходах до освіти.

Ще одним процесом, характерним для вищої освіти і що відноситься до процесів глобалізації, є загальна інформатизація всієї сфери освіти незалежно від її рівня. Інформаційна забезпеченість – це доступ до загальносвітових знань, і технічне оснащення, і розвиток інтернет-технологій.

Глобалізацію освіти характеризують також академічна мобільність та спільні навчальні плани. Багато з напрямів інформатизації освіти є не меншими, якщо не більш глобальними процесами, що відбуваються зараз у багатьох країнах, у тому числі й в Україні. Одним із таких нових, ефективних та перспективних напрямів у рамках інформатизації є розвиток дистанційної освіти.

Особливо це стало актуальним на сьогоднішній день у зв'язку із військовим станом в Україні. Тисячі здобувачів вищої освіти мають можливість продовжити навчання за кордоном або на території країни у дистанційній формі.

Іншим фактором глобалізації є міжнародна конкуренція національних освітніх систем, які мають різні статуси, масштаби діяльності та впливу на світову цивілізацію. Цей вплив полягає у проникненні сильніших національних освітніх систем в більш слабкі або локалізовані з різних об'єктивних причин.

Глобалізація надає величезні можливості для колективного володіння знаннями, технологіями, суспільними цінностями та нормами поведінки, а також для втілення в життя розвитку людського потенціалу на різних рівнях.

Але у процесу глобалізації є як позитивні так і негативні сторони. До переваг глобалізації належать: сприяння утворенню інтернаціональних колективів дослідників, які зможуть координувати спрямованість творчих пошуків; формування інноваційної, вільної людини, здатної до адаптації в

мультикультурному середовищі; дедалі більшого розвитку набуватимуть альтернативні педагогічні практики; відкритість інформаційного простору, що дає змогу оперативно обмінюватися провідним педагогічним досвідом, аналізувати переваги і недоліки сучасних освітніх практик; розвиток інтернету сприятиме утвердженню демократичних цінностей, що має безпосереднє відношення і до організації виховного процесу; можливість участі в міжнародних конференціях, обмін і переклад літературних джерел сприятимуть поступовому переходу на новий рівень науки в цілому і системи науково-методичного забезпечення зокрема; моніторинг ефективності освітніх систем наочно демонструє переваги і недоліки освітньої діяльності, що стимулюватиме прийняття відповідних управлінських рішень; можливість обміну студентами, викладачами створює передумови для оптимізації та взаємного збагачення перспективними формами і методами роботи; дедалі більшої популярності набувають тренінгові програми представників різних країн [2]; узгоджені дії та фінансова допомога, що дозволяють гармонійно взаємодіяти в процесі розвитку країн, співтовариств та окремих індивідів; створення сприятливих умов для міжнародного розуміння, співробітництва, узгодженості та визнання культурних відмінностей між країнами та регіонами; розвиток багатоканальних контактів та взаємодії, а також заохочення вкладів різних культур у розвиток відносин між країнами.

Багатьом країнам глобалізація здається неминучою, і ними були виявлені численні ініціативи та докладено значних зусиль до того, щоб пристосуватися до неї та використовувати закладені в ній можливості для розвитку суспільства та окремих індивідів.

Однак, незважаючи на це, останнім часом частина світової спільноти висловлює дедалі більше побоювань щодо можливості негативного впливу глобалізації на розвиток окремих спільнот та цілих націй.

До негативних потенційних впливів глобалізації можна віднести: надмірний прагматизм нівелюватиме увагу до особистісного розвитку, перевага фінансового успіху може викликати і поглиблювати нерівність, зумовлену диференціацією в доступі до освіти; у глобальному світі стають менш важливими національні особливості, зменшуватиметься увага до своєї кореневої системи, що може активізувати розвиток цинізму, егоїзму; в умовах глобального ринку зменшується значущість родинних цінностей, сучасна сім'я під впливом новацій переживає період деградації; зростання споживацьких інтересів, значний відсоток молоді надає перевагу розвагам над самовдосконаленням [2]; збільшення технологічного розриву і «цифрового бар'єру» між розвиненими країнами і що розвиваються, чим порушують принцип рівних можливостей для справедливого спільного використання знань; створення для невеликої групи розвинених країн легітимних можливостей з метою проведення економічної та політичної колонізації інших країн; експлуатація місцевих ресурсів і знищення корінних культур країн, що розвиваються в ім'я вигоди невеликої групи розвинених держав; насадження панівних у розвинених регіонах культур і цінностей, а також зростаючі масштаби культурних запозичень регіонів, що розвиваються, у розвинених.

Таким чином, можна підсумувати, що одним з нових напрямків у побудові загальносвітової моделі вищої освіти для XXI століття, яка б сприяла творенню стійкого майбутнього, незважаючи на її негативні фактори, може стати глобалізація вищої освіти.

Список використаних джерел:

1. Іщенко А. Ю. Глобальні тенденції і проблеми розвитку освіти: наслідки для України. *Аналітична записка Національного інституту стратегічних досліджень України*. Режим доступу: <http://www.niss.gov.ua/articles/1537/>
2. Ілляхова М. В. Глобальні тенденції і проблеми розвитку освітньо – економічного потенціалу України. *Філософія фінансової цивілізації: людина у світі грошей* : зб. наук. пр. / редколегія ; відп. секретар З. С. Скринник. К. : УБС НБУ, 2015. – 348 с. – С.- 283 – 290.
3. Мазаракі А. А. Національний вимір інтеграції у глобальні виробничі мережі. *Трансформація національних моделей економічного розвитку в умовах глобалізації: Матеріали Міжнар. наук.-практ. конф.* (Київ, 20-22 листопада 2013 р.) / Під. ред. А. А. Мазаракі. К.: Нац. торг.-екон. ун-т, 2013. С. 89.
4. Свириденко Д. Б. Потенціал педагогіки трансгресії в епоху глобалізації. *Гілея : науковий вісник : збірник наукових праць*. К. : ПП «Видавництво» «Гілея», 2014. Вип. 88 (9). С. 128-132.
5. Хомерікі О. А. Інтернаціоналізація і інтеграція, як напрямки глобалізації освіти: процеси синтезу і диференціації. *Актуальні проблеми соціології, психології, педагогіки*. 2012, №16. С. 76-84